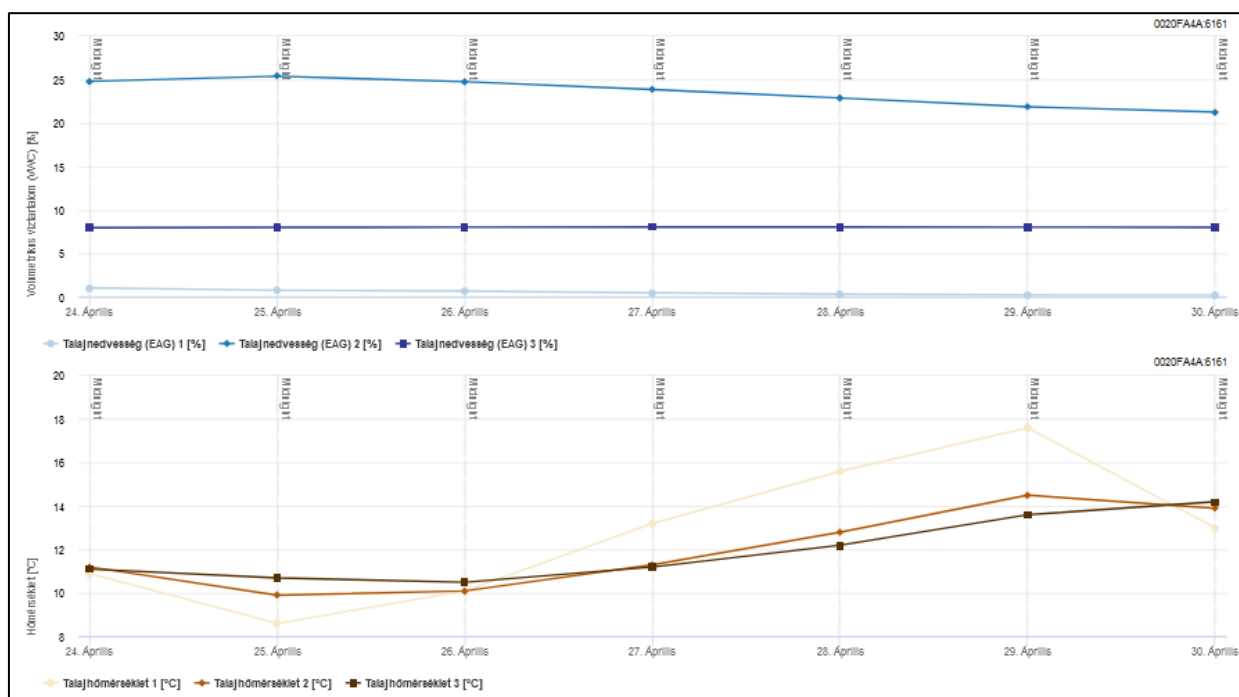




MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

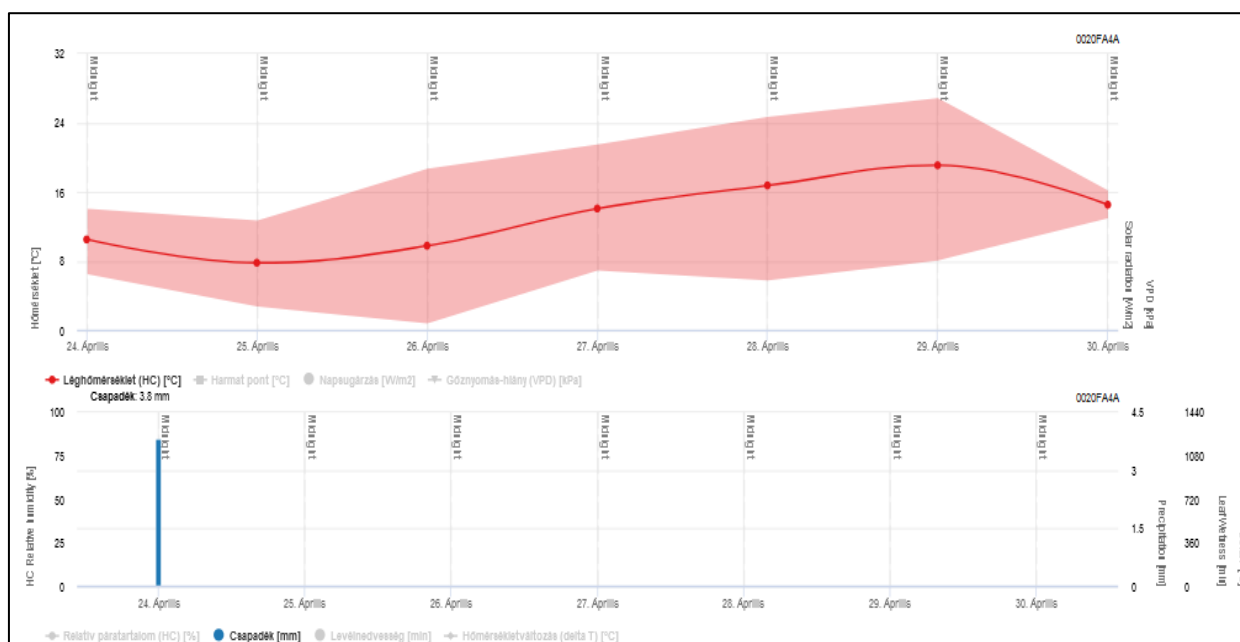
Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Az elmúlt héten ismét visszatért a nyári idő, melynek a hatására a korai őszi búza fajták kalászhányása beindult. A meleg és párás állományklíma kedvezett a gombabetegségek terjedéséhez, a fogékony fajtákon a lisztharmat és a sárgarozsda terjedése felgyorsult.



Az elmúlt 7 napban a talajnedvesség és hőmérséklet alakulása (10,15 cm) Debrecenben

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása



A hőmérséklet és a csapadékmennyiség alakulása az elmúlt 7 napban Debrecenben

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiai (18. hét)

Őszi búza: levélhüvely felnyílása-kalászosítás (BBCH 47-52)

Őszi árpa: kalászosítás-virágzás kezdete (BBCH 52-61)

Őszi káposztarepce: szíromhullás-becőképződés (BBCH 67-69)

Kukorica: magduzzadás kezdete-1-4 leveles állapot (BBCH 01-14)

Napraforgó: magduzzadás kezdete-2 leveles állapot (BBCH 01-12)

Lucerna: első kaszálás

Alma: 5-10 mm-es gyümölcskezdemények (BBCH 71-73)

Őszibarack: 10 mm-es gyümölcskezdemények (BBCH 71-73)

Polifág károsítók

A lucerna az őszi kalászos, illetve a repce a táblákon a mezei pocok (*Microtus arvalis*) fertőzöttség jellemzően közepes-gyenge. Erősebb pocok fertőzöttséget csak a táblaszegélyekben, illetve az árokpartokon tapasztaltunk.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) megjelenését, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

A napraforgó táblákon egyre jelentősebb a mezei nyúl (*Lepus europaeus*) kártétele, ami ellen jelenleg hatékony vadriasztó szer nem áll rendelkezésre.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi búzában

Az őszi búzában a lisztharmat (*Blumeria graminis*) a középső levélemeleten minden állományban megtalálható. A fertőzöttség mértéke változó, a fogékony állományokban előfordulnak közepesen fertőzött góccok. A felső levélzónában a lisztharmat lassú terjedése folytatódik.

A vöröszroszda (*Puccinia triticina*) fertőzöttség szórványos, jellemzően csak észlelési szinten van jelen. A vöröszroszda fertőzés egyelőre alacsony mértékben, de az emelkedő levegő közép hőmérséklet miatt a terjedése fel fog gyorsulni.

A sárgarozsda (*Puccinia striiformis*) megjelent a zászlós leveleken, a fertőzés mértéke a fogékony fajtákban dinamikusan nő. A fertőzés mértéke a védekezési küszöbértéket egyelőre csak a fogékony fajtákban éri el, de a kevésbé fogékony fajtákban is figyelni kell rá.

Szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) számára is kedvezett az elmúlt hét csapadékos, hűvös időjárása. A szeptória terjedése a folyamatosan melegedő, száraz idő miatt lassulni, stagnálni fog.

A Fuzárium fajok (*Fusarium spp.*) a már kibújtt kalászok is fertőztek, de fertőzésre a virágzás idején a legfogékonyabbak a kalászok. Amennyiben az elkövetkező hét időjárása csapadékosra fordul vagy bőséges lesz a harmatképződés el kell kezdeni a korai (ekkor már vélhetően virágzó) állományokban a védekezést.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi árpában

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) a felső levélemeleten is megtalálható, a fertőzöttség mértéke a jól fejlett dús állományokban már közepes, de előfordulnak erősen fertőzött foltok, táblarészek. A lisztharmat a zászlós levélen is megjelent, a terjedése az elkövetkező időszakban fel fog gyorsulni.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) fertőzöttsége egyelőre alacsony, az elkövetkező időszakban a terjedése jelentősen lassulni fog.

Hálózatos levélfoltosság (*Drechslera teres*) tünete minden táblában megtalálható, a terjedése jelenleg még intenzív, de az elkövetkező héten lassulni fog.

Az őszi árpában az árpa sárga törpülés vírus (BYDV) foltokban, szinte minden táblán megtalálható. A tünetek az élettani betegségek miatt egyre kevésbé feltűnőek.

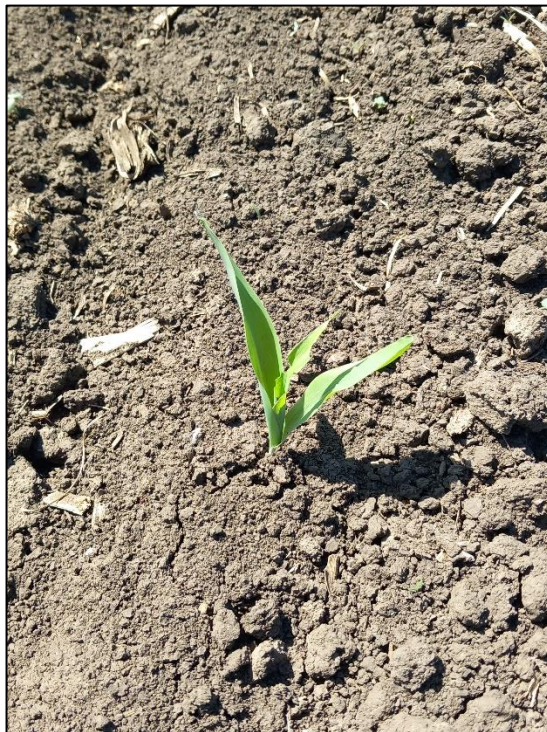
Állati kártevők

A vörösnakú árpabogár (*Lema melanopa*) kopulációja lárvája és imágói egyaránt jelen vannak a táblákon. A lárvák kártétele minden táblán megfigyelhető, a kártétel mértéke szélsőségesen alakul, de jellemzően gyenge.

A levéltetvek kisebb kolóniái szinte minden gabona táblán megtalálhatóak, a fertőzöttség egyelőre gyenge-közepes de a kedvező időjárás miatt a kolóniák gyors növekedése várható.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a kukoricában

Az állományok a lehullott csapadék mennyiségétől függően fejlődnek, a megye déli és keleti részén jól fejlettek, Nádudvar-és Kaba térségében a szárazsággal küzdenek.



A kukoricabarkó kártétele fotó: Nagy László

Az állati kártevők közül a kukoricabarkó (*Tanymecus dilaticollis*) kártétele néhány táblán már meghaladta a védekezési küszöbértéket. A barkó elleni védekezésre a szükséghelyzeti engedéllyel rendelkező Sumi Alfa 5 EC használható.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a napraforgóban

A már kikelt napraforgóban helyenként jelentős a barkók kártétele, a napraforgóban a védekezésre a Kaiso EG használható, szintén szükséghelyzeti engedély alapján.

A kelő állományokban az idén is jelentős a mezei nyúl (*Lepus europaeus*) kártétel, mely ellen továbbra sem áll rendelkezésre megfelelő riasztó szer.

Őszi káposztarepce

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi káposztarepcében

A repcében a foma (*Phoma lingam*) levélfoltjai az alsó leveleken észlelési szinten minden állományban megtalálhatóak. A csapadékosra fordult időjárás miatt a szaporító képletek ismét aktiválódnak és a fertőzés lassú terjedésére kell számítani.

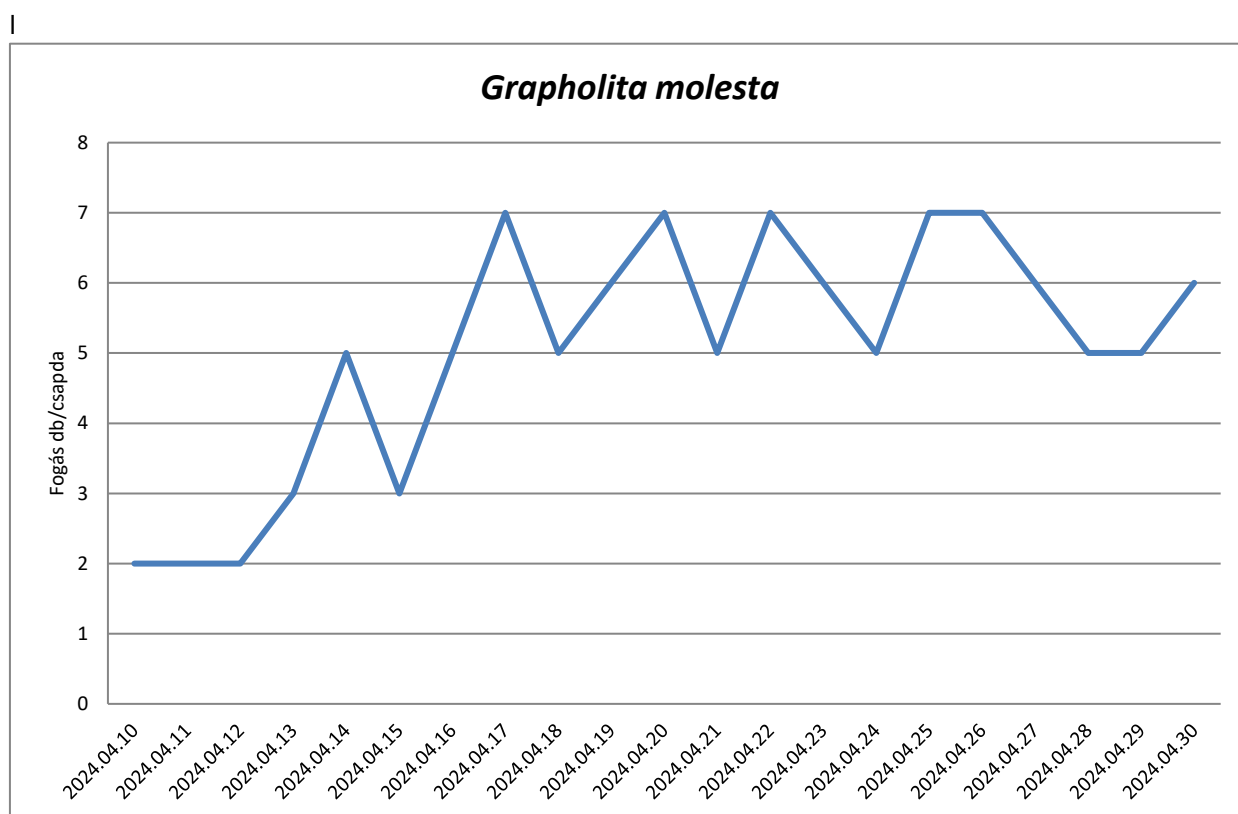
A repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) tojásrakása folyamatos. A fertőzés mértéke átlagosnak mondható, de amennyiben a becőormányosok száma 1db/virágzat értéket eléri-meghaladja, haladéktalanul el kell kezdeni ellene a védekezést.

A meleg napos idő miatt a bundásbogarak (*Epicometis hirta*) imágói már csak az oldal elágazásokon található virágokat károsítják.

Kertészeti növények:

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszibarackban

Az őszibarackban tafrina (*Taphrina deformans*) fertőzés terjedése megállt, a fertőzött levelek elkezdtek leszáradni.



A keleti gyümölcsmoly rajzása, Debrecen

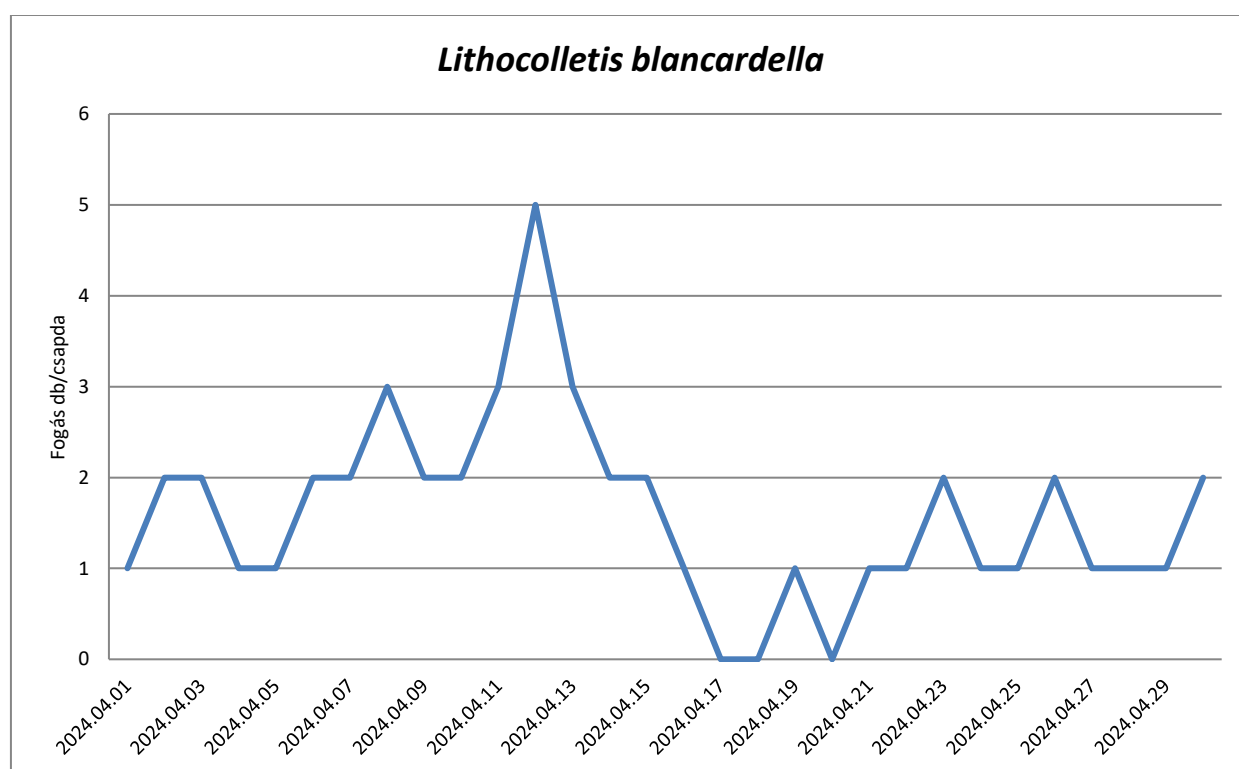
Az állományokba a levéltetű fertőzés folyamatosan nő.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az almában

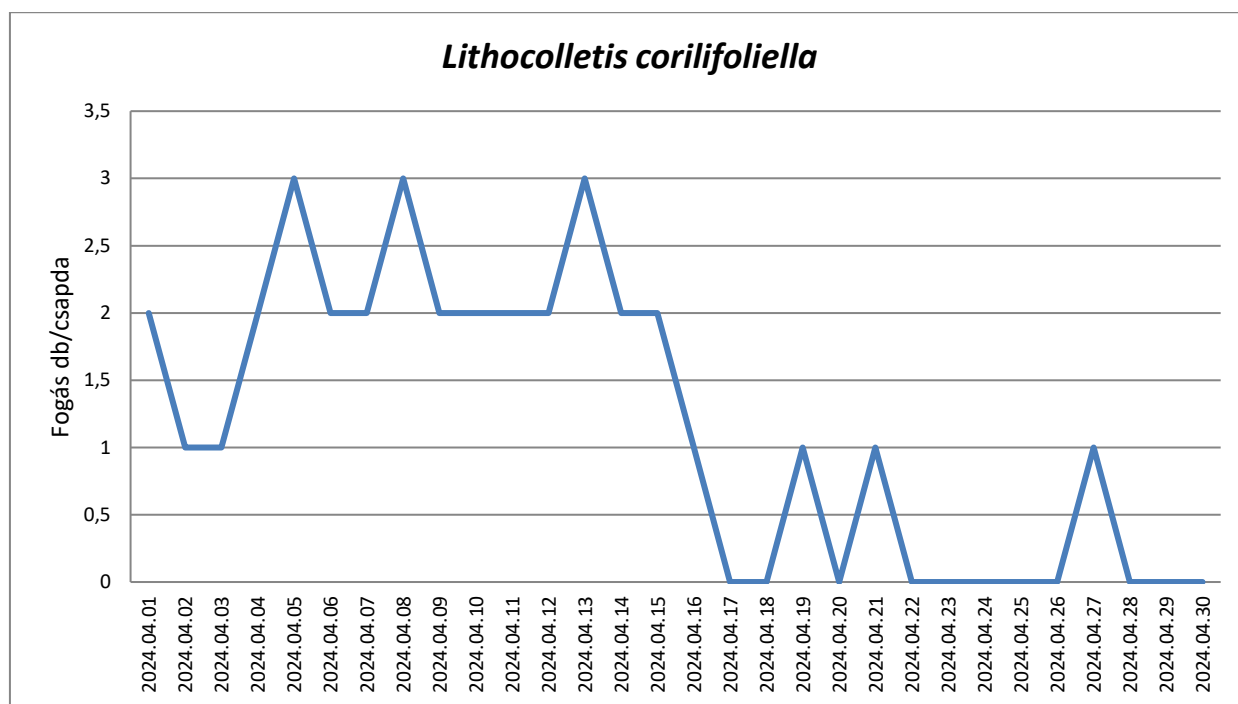
Az almában a lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) fertőzésének a dinamikus terjedése volt megfigyelhető.

A varasodás (*Venturia inaequalis*) konídiumai tömegesen szóródnak, a fertőzés egyelőre alacsony, de a kedvező időjárás hatására a fertőzés mértéke és terjedés sebessége nőni fog.

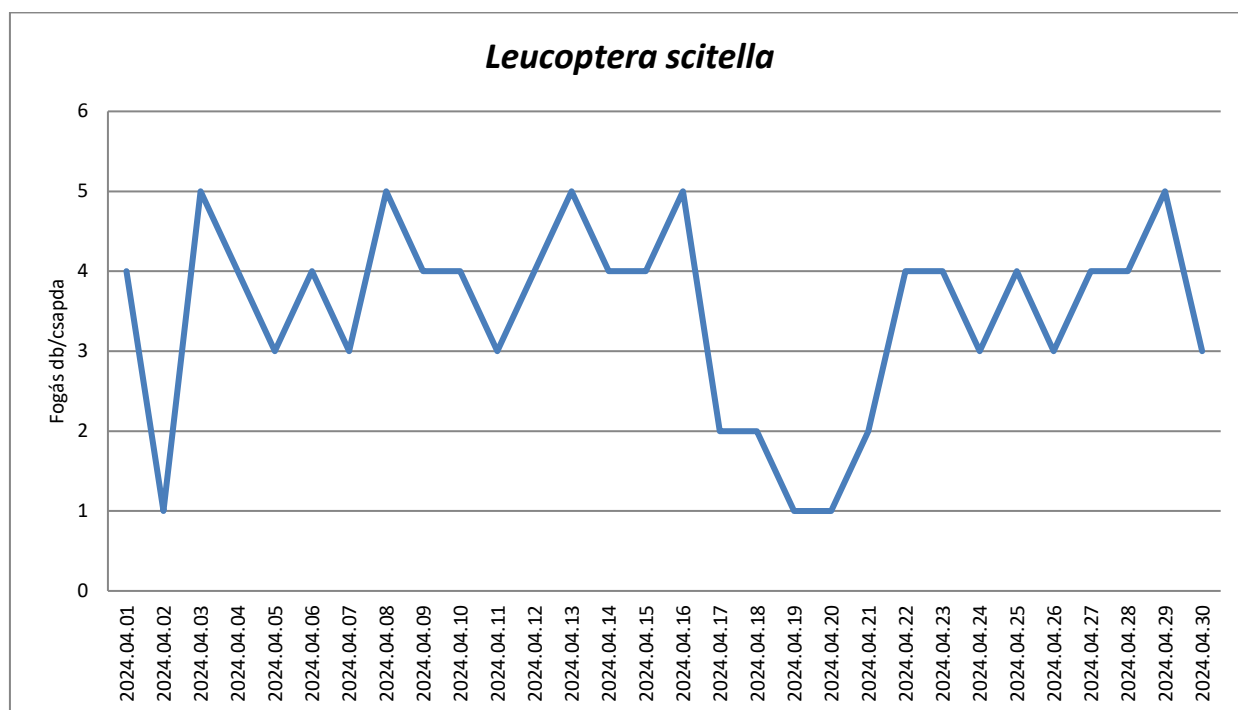
Az aknázó és sátoros molyok első nemzedékének a rajzása a hónap első felében lezajlott, a lombosfa fehérmoly rajzása viszont elhőzódott. Az első almolyok is megjelentek a hónap második felében a csapdákból.



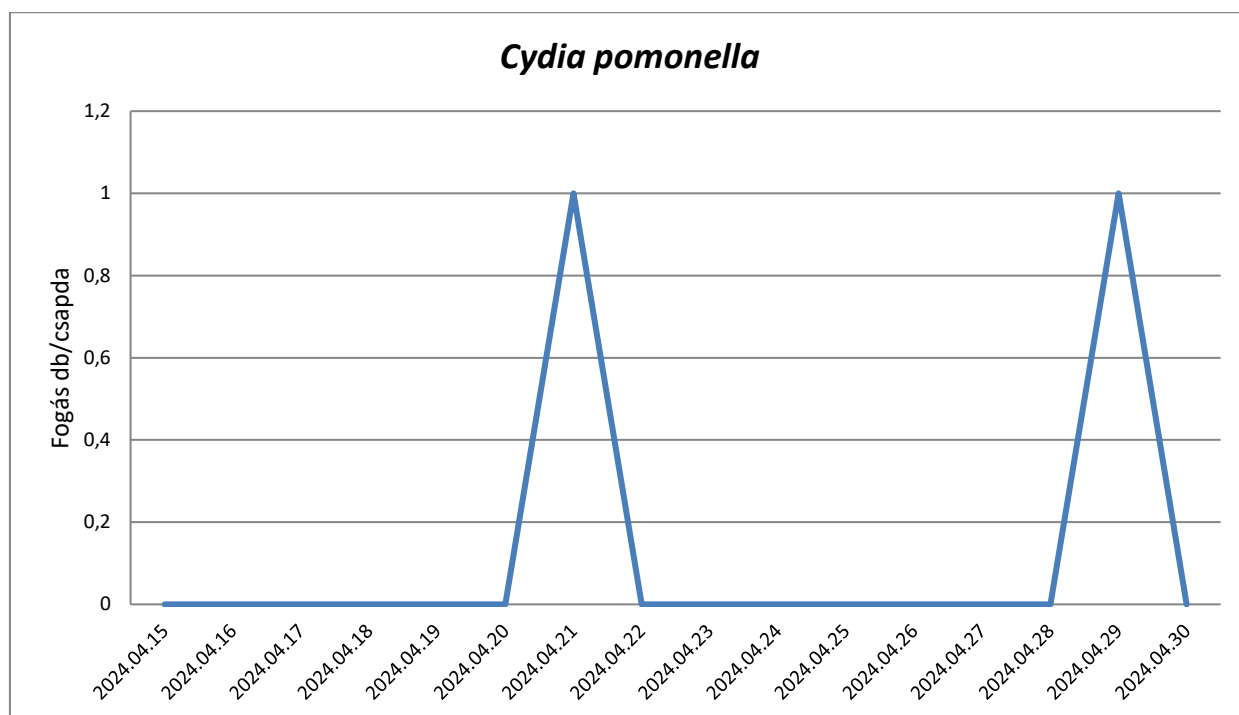
Almalevél-aknázómoly rajzása, Debrecen



Almalevél-sátorosmoly rajzása, Debrecen



Lombosfa fehérmoly rajzása, Debrecen



Almamoly rajzása, Debrecen

Debrecen, 2024.04.29.